

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Petra Buljević Zdjelarević, Ured za odnose s javnošću
Institut Ruđer Bošković / Bijenička cesta 54 / 10 000 Zagreb / Croatia
T. + 385 1 457 1269 / **M.** +385 99 267 9514 / **@** info@irb.hr
irb.hr / [FB](https://www.facebook.com/irb.hr) | [TW](https://twitter.com/irb.hr) / [vimeo](https://www.youtube.com/channel/UCv0v0v0v0v0v0v0v0v0v0v0) / [linkedin](https://www.linkedin.com/company/irb.hr)

Otvoreni dan IRB-a inspiracija za budućnost!

U budućnost je zavirilo preko tri tisuće posjetitelja ovogodišnjeg otvorenog dana 'Ruđera'

Zagreb, 18.5.2019. - "Hvala vam na inspiraciji za budućnost! Bilo je fora jer je bilo stvari koje se mogu naučiti! Na početku nisam imala pojma o ničemu, a na kraju super!" – samo su neke od oduševljenih poruka onih najmlađih posjetitelja zapisanih u knjigu dojmova na danas održanom Otvorenom danu (ODI) Instituta Ruđer Bošković (IRB) koji je u sedam sati programa privukao preko 3000 posjetitelja.

Bogati program ove najveće popularno-znanstvene manifestacije IRB-a započeo je svečanim otvaranjem kojeg su uveličali ministrica znanosti obrazovanja Blaženka Divjak, državna tajnica pri Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova europske unije (MRRFEU) Spomenka Đurić te brojni partneri IRB-a, tvrtke, udruge zaklade i škole. S velikim ponosom ravnatelj IRB-a dr. sc. David M. Smith izrazio je dobrodošlicu učenicima sudionicima prirodoslovnih olimpijada i čestitao im na svim dosadašnjim uspjesima.

Ravnatelj je naglasio kako su otvoreni dani IRB-a, najvažnija i najpoznatija manifestacija u sklopu koje IRB otvara svoja vrata za širu javnost, a čija tradicija seže još od davne 2004. godine kada je projekt pokrenula pokojna dr. sc. Greta Pifat-Mrzljak. Dr. Smith je istaknuo kako svojim aktivnostima u popularizaciji znanosti IRB želi izgraditi svijest među građanima da je znanost važna za napredak i razvoj društva.

"Program otvorenih dana je posebno usmjeren na učenike završnih razreda osnovnih škola te učenike srednjih škola jer učenicima želimo pomoći u donošenju važne životne odluke o izboru budućeg zanimanja i studija koje će pohađati, te se nadamo ovim aktivnostima potaknuti ih da karijeru izaberu upravo u prirodnim znanostima" – istaknuo je dr. Smith uz zahvalu svim partnerima i znanstvenicima angažiranim na projektu otvorenog dana.

Javnost treba razumjeti važnost znanosti

Državna tajnica Spomenka Đurić (MRRFEU) napomenula je kako ova manifestacija ima već 15-godišnju tradiciju te istaknula veliku važnost operativnoga programa Europske unije, kao i Europskoga socijalnog fonda (ESF) za Hrvatsku.

Ministrica znanosti i obrazovanja (MZO) Blaženka Divjak istaknula kako su aktivnosti u popularizaciji znanosti izuzetno važne jer doprinose borbi protiv pseudoznanosti koja je, nažalost, prisutna u javnosti. Izrazila je zadovoljstvo da se ovogodišnji otvoreni dan IRB-a provodi u sklopu aktivnosti projekta Noć istraživača koji se financira u okviru Marie Skłodowska

Curie akcije Okvirnog programa za istraživanje i inovacije – Obzor 2020, a koje uz još 17 partnera provodi MZO.

Podsjetila je kako ministarstvo kroz financiranje projekata u popularizaciji znanosti, ali i brojne druge projekte nastoji potaknuti zanimanje mladih za studije u području STEM- a jer je potreba za stručnjacima iz toga područja je velika.

Ministrica je svjesna da izdvajanja za znanost u Hrvatskoj nisu dostatna, ali je i istaknula kako je ove godine izdvojeno više novca nego ikada do sada.

Istaknula je kako nam projekti poput Otvorenog dana IRB-a pružaju priliku da osvijestimo koliko je znanost važna i to ne samo za znanstvenike, već i za gospodarsko te zahvalila ruđerovcima na doprinosu u razvoju novih tehnologija i inovacija bez kojih, naglasila je, nema konkurentnog gospodarstva. "Na 'Ruđeru' ne učimo samo kako raditi znanost, već i kako slaviti one koji postižu najbolje rezultate." – istaknula je prof. Divjak

Ruđera Boškovića na njegov 308. rođendan 'utjelovio' fizičar Saša Ceci

Upravo na današnji dan davne 1711. rođen je u Dubrovniku glasoviti znanstvenik Ruđer Josip Bošković čije ime i nosi vodeći hrvatski institut u području prirodnih znanosti. U prigodi ove manifestacije Ruđera Boškovića 'utjelovio' je ruđerovac fizičar Saša Ceci.

Kako bi pokazao dio onoga što je radio veliki Bošković, dr. Ceci je u provedbi eksperimenta pozvao u pomoć i ministricu Divjak te dvojicu učenika olimpijaca. Naglasio je kako su Boškovićevi doprinosi poput izvorne teorija sila i strukture tvari toliko aktualni i danas da ga se može smatrati znanstvenim vizionarom 20. stoljeća.

Svečani dio programa završio je rođendanskom proslavom Ruđeru Boškoviću uz glazbenu podlogu benda sastavljenog od znanstvenika i djelatnika IRB-a okupljenih pod nazivom "Impact Factor".

Nakon svečanosti brojni su posjetitelji imali priliku na čak 14 istraživačkih postaja, koje su ruđerovci i ruđerovke smjestili u laboratorijima na livadama, pod šatorima ili zgradama Instituta, sudjelovati u interaktivnim pokusima i predavanjima. Pretraživali su svijet elektronskim i fluorescencijskim mikroskopom uz pomoć kojeg su saznali kako ljudske stanice izgledaju kad ih obojimo.

S molekularnim biolozima zavirili su u budućnost uz pomoć gena i saznali kako možemo popraviti stanice da nam pomognu u liječenu virusnih bolesti. Uz biologe su naučili kako živi jedna ameba, a saznali su i kakva je budućnost morskog svijeta koji nas okružuje te kako ga možemo sačuvati za buduće generacije. Ruđerovci su im otkrili i zašto svi ljudi na Zemlji ne izgledaju jednako te zbog čega neki ljudi imaju plave, a neki smeđe oči, ali i što to kosu čini kovrčavom, te što nas to razlikuje od biljaka i životinja. Uz pomoć fizičara ubrzavali su čestice i istraživali stvarnost očima visokoenergijskih ionskih snopova, saznali su da svaka prašina nije samo prašina te da te male čestice predstavljaju velike mogućnosti u budućnosti! A u budućnost ih je odvela i istraživačka postaja svemira te plavi i crveni protoni. Zašto je kemija 'najbolja stvar ikad' najmlađi su se posjetitelji uvjerali pod velikim šatorom na livadi, a otkrili su

i kako uz pomoć prekrasnih i pravilnih kristala možemo saznati kako izgledaju molekule koje ih stvaraju.

Na predavanjem se tražilo mjesto više! Ruđerovci su i ove godine pokrili zanimljive teme i otkrili posjetiteljima kako živimo s bakterijama, zašto neke stanice svijetle u mraku, zašto je more slano i tko u njemu živi te kako možemo sačuvati pitku vodu i naše zdravlje. One starije od 14. godina čekala su zanimljiva predavanja o forenzici hrane, svijetloj i tamnoj strani lijekova, o našoj DNA i telomerama, periodnom sustavu elemenata, materijalima i energijama te Higgsovom bozonu.

Znanje je važno! Mi ga cijenimo!

S #ODI2019 ruđerovci su željeli poslati jasnu poruku svim građanima da znanost nije bauk i da je dostupna i zanimljiva svim uzrastima, te da je znanje neprocjenjiv kapital svake zemlje pa su simboličnim nagradama nagradili pokazano znanje posjetitelja. Zahvaljujući donaciji hrvatskog poglavlja Marie Curie Alumni Association-a glavnu nagradu ponijela je, jedna djevojčica, nadamo se buduća znanstvenica

S ovogodišnjeg otvorenog dana ruđerovci šalju poziv za Noć istraživača koje će se 27. rujna ove godine održati diljem EU-a.

KORISNE POVEZNICE:

- STRANICA DOGAĐANJA: <http://odi2019.irb.hr/>
- FACEBOOK DOGAĐANJE: <https://www.facebook.com/events/418028145693251/>
- INSTAGRAM: https://www.instagram.com/otvoreni_dan_instituta/
- EUROPSKA NOĆ ISTRAŽIVAČA: <https://eunightcro.eu/europska-noc-istrazivaca-u-rh-2018-2019/>

DODATNE INFORMACIJE:

Tradicija potvrđena kvalitetom

Otvoreni dani Instituta Ruđer Bošković (ODI) organiziraju se svakih par godina počevši od 2004. godine. Idejni začetnik ove manifestacije je pok. dr. sc. Greta Pifat-Mrzljak, koja je svoj entuzijizam prenijela mlađim generacijama. Tijekom prethodnih manifestacija Institut je ukupno posjetilo preko 35 000 posjetitelja. Naši posjetitelji su učenici osnovnih i srednjih škola, ne samo s područja Zagrebačke županije, već iz svih dijelova Hrvatske: Rijeke, Splita, Pule, Varaždina, Vinkovaca, Slavonskog Broda, Sinja, Korčule, kao i iz susjedne Bosne i Hercegovine. Institut Ruđer Bošković cijeni entuzijizam profesora koji iz godine u godinu dovode nove generacije svojih učenika i zahvaljuje im na njihovom trudu!

Znanost nije bauk!

Program je posebno usmjeren na učenike završnih razreda osnovnih škola te učenike srednjih škola, kojima želimo pomoći u donošenju važne životne odluke o izboru budućeg zanimanja i studija koje će pohađati, kao i studente početnih godina studija prirodnih, medicinskih, tehničkih i poljoprivrednih znanosti. Iz tog razloga i ove smo godine omogućili i online prijavu za sve zainteresirane škole.

Povrh toga, cilj je ovakvih događanja motivirati sve građane da, bez obzira na obrazovanje, status, godine, spol ili nacionalnost, pristupe znanosti hrabro i s velikom dozom znatiželje te na taj način doprinesu stvaranju pozitivnog svjetonazora o važnosti znanja i znanosti. IRB također želi građanima pokazati kako se uložena javna sredstva koriste za razvoj društva, visokog obrazovanja i stvaranja boljih životnih uvjeta za sve građane.

Važne napomene!

Ukoliko dolazite gradskim prijevozom, autobusi 106, 201, 226, 238 polaze svakih desetak minuta s Kaptola. Napominjemo da ulazak i parkiranje osobnim vozilom ili autobusom u krugu IRB-a nije moguće. Najbliži parking nalazi se kraj Mirogoja na vrhu ulice Srebrnjak ili kraj glavnog ulaza na groblje Mirogoj.

Otvorene dane 2019. možete pratiti i na društvenim mrežama pod #ODI2019!